

IZVJEŠTAJ O RADU ZELENE AKCIJE U 2020. GODINI

Zagovaranje okolišnih politika

U siječnju ove godine Zelena akcija proslavila je 30-i rođendan te smo tim povodom 31.siječnja u Novinarskom domu u Zagrebu organizirali Konferenciju pod nazivom „30 godina aktivizma, otpora i promjena“. Konferencija je bila podijeljena u 4 panela koji su bili sljedeći: Klimatski aktivizam u Hrvatskoj u posljednjih 30 godina, klimatski aktivizam i građanski (građani) otpor u Europi, Lokalne inicijative u Hrvatskoj i regiji i Smanjuje li se prostor za aktivizam i slobodu medija ?. Sve panele su moderirali predstavnici ZA, a bilo je ukupno još 16 govornika iz različitih OCD, institucija, inicijativa iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Njemačke i Belgije. Odlučili smo održati konferenciju na kojoj će najveći dio biti posvećen uspješnim aktivističkim pričama iz prošlosti poput Ne damo Varšavsku, ali i aktualnim poput borbe građana otoka Krka protiv LNG terminala, pokreta Ende Gelende u Njemačkoj ili Fridays for Future u Hrvatskoj kao i u cijelom svijetu. Planirali smo imati oko 50 sudionika, ali na kraju je konferenciji prisustvovalo čak 135 sudionika. Mediji su bili izrazito zainteresirani za konferenciju i izložbu fotografija,koju smo postavili u prostorijama Zelene akcije tako da je bilo mnogo intervjua različitih medija, ne samo na tiskovnoj konferenciji održanoj 31. siječnja, nego i prije i nakon događaja. Foto izložbu je u uvodnoj večeri pogledalo oko 150 ljudi, a ona će biti dostupna u prostorijama ZA-a još dugo. Tom smo prilikom pripremili i predstavili publikaciju o 30 godina Zelene akcije koja također slavi i potiče građanski aktivizam.

Nakon intenzivne kampanje protiv donošenja zagrebačkog Generalnog urbanističkog plana (GUP-a) u drugoj polovici prošle godine, početkom 2020. naše aktivnosti još su se više intenzivirale i na kraju rezultirale rušenjem Generalnog urbanističkog plana (GUP-a) u Gradskoj skupštini. Nekoliko dana prije sjednice Skupštine, u subotu 1.veljače zajedno s udružama Siget i Pravo na grad organizirali smo prosvjed na Trgu bana Jelačića na kojem se okupilo preko 20.000. Na prvi dan sjednice Gradske skupštine organizirali smo mali prosvjed još jednom ukazujući na štetne odredbe predloženog GUP-a. U konačnici su naši napori polučili uspjeh te ovakav GUP nije usvojen.

Kako su za vrijeme velikog prosvjeda na Trgu bana Jelačića kamioni Čistoće suprotno uobičajenom planu krenuli s čišćenje vodom površine Trga, i kako je nekoliko dana kasnije jedan od sindikata radnika Čistoće kritički reagirao prema Upravi Zagrebačkog holdinga zbog ovakvog ometanja prosvjeda, informaciju o tome smo poslali medijima.

Aktualna epidemiološka situacija onemogućila nam je primjenu uličnih akciju i prosvjeda u nastavku kampanje protiv štetnih okolišnih politika u Zagrebu. Međutim, s istim partnerima kao i ranije – udrugom Siget i Pravo na grad, u travnju smo dva puta pozvali građane za svoje nezadovoljstvo iskažu proizvodnjom buke na prozorima i balkonima, čemu se velik broj njih i odazvao.

U ovom izvještajnom razdoblju imali smo niz aktivnosti u sklopu kampanja zagovaranja boljih politika gospodarenja otpadom. U sklopu teme gospodarenje otpadom u Zagrebu nastavili smo s

kampanjom Zagreb – europska prijestolnica smeća. Na velikom prosvjedu na Trgu Bana Jelačića (1.2.) koji smo već prethodno spomenuli, a koji je okupio oko 20,000 ljudi upozorili smo i na neodgovarajući sustav gospodarenja otpadom u Zagrebu. Poslali smo i tri priopćenja medijima, te dali brojne izjave za najrelevantnije medije. Osim toga, nastavili smo informirati građane/ke putem objava na društvenim mrežama: <https://www.facebook.com/zagrebeuropskapriestolnicasmeca/>

U sklopu kampanje zagovaranja bolje politike gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini koju provodimo u suradnji s mrežom Zero Waste Hrvatska koju koordiniramo, organizirali smo online sastanak mreže udruga i inicijativa te se aktivno bavili savjetovanjem brojnih inicijativa u njihovim kampanjama (npr. Krizni eko stožer Konjščina, Krizni eko stožer Marišćina, Građanska inicijativa Varaždin, Pravo na zavičaj, Srš je naš itd.). Dali smo i niz izjava medijima vezano za različite nacionalne teme koje pratimo te sudjelovali na događanjima partnerskih organizacija.

Što se tiče mreže hrvatskih zero waste gradova i općina koju koordiniramo, savjetovali smo gradove i općine o mogućnostima unaprjeđenja njihovih sustava.

Što se teme plastike tiče, sudjelovali smo u brojnim online sastancima i aktivnostima koje je organizirao pokret Break Free From Plastic (BFFP), čija smo vrlo aktivna članica. U sklopu rada koordinacije održali brojne online sastanke i komentirali brojne strateške dokumente. Iako smo isplanirali aktivnosti za prva tri mjeseca 2020. i prijavili projekt Break Free From Plastic mreži te dobili financiranje, morali smo odgoditi aktivnosti za jesen. Na društvenim mrežama smo građane/ke redovito informirali o novostima vezanim za jednokratnu plastiku. Savjetovali smo kafiće, organizacije i festivalе o mogućnostima smanjenja korištenja jednokratne plastike u njihovom djelovanju. Održali smo 3 sastanka (1 uživo, 2 na zoom-u) s partnerskim organizacijama Greenpeace Hrvatska, Za Zlarin bez plastike, WWF Adria, inicijativa "Za Zlarin bez plastike" i Albatross Revolution). Sastanak smo smo odradili i sa europarlamentarcem koji se nalazi za Odboru za okoliš EU. Preveli smo brošuru o plastičnoj Brošuri: "Rješenja za ponovnu uporabu: kako vlade mogu pomoći zaustaviti onečišćenje jednokratnom plastikom" Održali smo online predavanje o održivom gospodarenju otpadom i 'zero waste' aktivizmu Aktivističkoj grupi Centra za životnu sredinu (Banja Luka).

CROCHET je projekt u okviru Hrvatsko-Švicarskog partnerstva, u kojem je Zelena akcija jedan od partnera, a Institut za političku ekologiju je nositelj. U ovom izvještajnom periodu završeno je istraživanje o upravljanju komunalnim uslugama, tj. finaliziran je tekst za priručnik „Usluge i gospodari – Izazovi i preporuke za participativno upravljanje komunalnim uslugama“. Ovaj priručnik s 60-ak stranica teksta analizira švicarski sustav upravljanja, kao i tamošnji političko-administrativni ustroj, donosi sažetke dosadašnjih istraživanja o komunalnim uslugama koje je provodila ili objavljivala Zelena akcija, analizira zakonodavni okvir u Hrvatskoj te konkretni sustav upravljanja u Zagrebu. Na kraju donosi preporuke za unaprjeđenje sustava. Voditelj projekta je početkom ožujka počeo dogovarati sastanke s predstvincima nekoliko komunalnih tvrtki na kojem im je namjeravao prezentirati najvažnije zaključke ovog istraživanja, ali zbog koronavirusa, te aktivnosti su odgođene do daljnog.

U sklopu naše kampanje Srđ je naš, u koju smo uključeni s istoimenom građanskom inicijativom iz Dubrovnika, podnijeli smo ustanvu tužbu u vezi postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš povezanog uz tu kampanju.

Također smo nastavili sudjelovati u radu koordinacijske grupe Inicijative „Dobrodošli“ kao i aktivističke grupe ove inicijative. Osim nekoliko sastanaka, početkom ožujka održana je akcija i konferencija za medije povodom izvanrednog sastanka ministara vanjskih poslova, na kojoj je poručeno kako Europska unija mora hitno donijeti održiva i solidarna rješenja za humanitarnu krizu na kopnenoj granici Turske i Grčke te na grčkim otocima, ali i na drugim vanjskim granicama EU.

U ovom izvještajnom razdoblju, u sklopu kampanje "Kontra LNG-a!", pratili smo proces oko usvajanja novog EU popisa prioritetnih energetskih projekata (tzv. PCI lista) na kojem se nalazi i krčki LNG terminal. Također smo preveli i objavili video o stavovima stanovnika Krka po pitanju LNG terminala.

U sklopu Programa zaštite prirodnih resursa nastaviti smo se baviti temom hidroenergije i zaštite rijeka, te smo u ožujku podnijeli žalbu na presudu Upravnog suda u rijeci o studiji utjecaja na okoliš za HES Kosinj. Također, u travnju 2020. godine, zajedno s udruženjem WWF Adia, BIOM i

HDZPP pripremali smo tužbu Upravnom sudu u Osijeku vezanu za iskopavanje šljunka i pijeska iz Drave.

Projekt Life AskREACH je Life projekt u kojem sudjeluje 20 nevladinih udruga i državnih agencija iz 13 zemalja EU. U prvom kvartalu 2020. trebalo se intenzivnije početi s kampanjom usmjerenom na predstavnike tvrtki, kao i širu javnost, ali su te planove omele (na razini cijelog projektnog konzorcija) tehničke poteškoće s aplikacijom, a zatim i situacija s novim korona virusom. Iz tog razloga je rad u sklopu AskREACH projekta u ovoj fazi bio vezan prvenstveno za otklanjanje tehničkih teškoća s aplikacijom, administrativne radnje s ciljem osiguranja pristupa međunarodnoj bazi bar kodova koja je projektnom konzorciju u jednom trenutku postala nesposobna, popunjavanje interne baze podataka s kontaktima kompanija i planiranje budućih aktivnosti. Voditelj projekta je s tim u vezi sudjelovao na 4 webinaru, jednom seminaru (25. i 26. veljače u Beogradu) te na sastanku projektnog konzorcija (putem video veze).

Klimatski program ZA sudjelovao je u pripremi objave klimatskog apela koje je potpisalo više od 500 znanstvenika. Održana je akcija predstavljanja ispred Vlade RH, a naknadno u ožujku je apel podržao i Predsjednik Milanović: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/apel-za-klimatsku-akciju-vladi-predalo-i-potpisalo-550-znanstvenika-foto-20200114>

Zelena akcija je u suradnji s inicijativom „Ljudi za ljudе“ provela humanitarnu kampanju “Zraka sunca - svjetlo nade” koja ima za cilj dovesti struju putem solarnih sustava u pet kućanstava u Sisačko-moslavačkoj županiji koja nemaju pristup električnoj energiji. Prikupljanje sredstava trajalo je od 10. veljače do 11. ožujka te je putem GoGet Funding platforme i posebnog računa humanitarne akcije prikupljeno 105 posto ciljanog iznosa. U sklopu kampanje je do sada održano nebrojeno sastanaka radne grupe, a kreirana je i posebna Facebook stranica za kampanju. U narednom periodu, kada za to budu povoljni epidemiološki uvjeti zbog pandemije koronavirusa, obavit ćeemo instalaciju solarnih sustava u 5 odabranih kućanstava.

Zelena akcija inicirala je i organizirala reakciju europskog civilnog društva u obliku pisma kao reakciju na krizu izazvanu korona virusom. Na Dan planeta Zemlje više od 100 nevladinih organizacija i 7 mreža diljem Europe poručilo je pismom da ne žele povratak na staro, već oporavak od pandemije koji će dovesti do pravednijeg, solidarnijeg i održivijeg društva. Organizacije iz oko 25 europskih zemalja zahtijevale su hitnu akciju vlada svih članica EU kako bi se donijele ambicioznije mjere za borbu protiv pandemije koronavirusa koje neće dovesti do još većeg jaza, već omogućiti pravedno, solidarno i održivo društveno uređenje u novoj post-korona stvarnosti. Također, pozvali smo Vladu RH, kao zemlju koja trenutno predsjeda Vijećem Europske unije, da povede ovaj proces.

Nakon uspješne kampanje kojom smo početkom godine zaustavili štetan Generalni urbanistički plan, nastavili smo kampanju u Zagrebu ukazujući na nepostojanje vizije obnove Zagreba nakon potresa kao i na porazne rezultate okolišnih politika gradske uprave. zajedno s udrugama Siget i Pravo na grad, na Dan oslobođenja Zagreba 8. svibnja smo pored Savskog mosta organizirali akciju poručujući da je za rješavanje tri ključna okolišna problema u Zagrebu (otpad, promet i prostorno planiranje), kao i obnovu nakon potresa, potrebno osloboditi Zagreb od postojeće gradske uprave. Sličnu poruku poslali smo novom akcijom povodom Dana grada Zagreba krajem svibnja. Sredinom listopada smo, zajedno s Dariom Juričanom, organizirali prosvjed u Ilici s fokusom na nebrigu i nerad i gradskih i državnih institucija prema građanima Zagreba čije nekretnine su nastradale u potresu.

U ovom izvještajnom razdoblju imali smo niz aktivnosti u sklopu kampanja zagovaranja boljih politika gospodarenja otpadom. U sklopu teme gospodarenje otpadom u Zagrebu nastavili smo s kampanjom Zagreb – europska prijestolnica smeća. Održali smo nekoliko sastanaka s partnerskim organizacijama, davali brojne izjave za najrelevantnije medije te nastavili informirati građane/ke putem objava na fb stranici kampanje: <https://www.facebook.com/zagrebeuropskaprijestolnicasmeca/>. Da su problemi s otpadom jedni od najvećih problema koje Zagreb ima, istaknuli smo i na dvije akcije, održane 8. i 28. svibnja.

Reagirali smo i povodom objave službenih podataka po kojima Zagreb odvaja tek 17% otpada te dali brojne izjave medijima na tu temu. <https://www.facebook.com/zagrebeuropskaprijestolnicasmeca/posts/972748516480574>

U sklopu kampanje zagovaranja bolje politike gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini koju provodimo u suradnji s mrežom Zero Waste Hrvatska koju koordiniramo, organizirali smo online sastanak mreže udruga i inicijativa te se aktivno bavili savjetovanjem brojnih inicijativa u njihovim kampanjama (npr. Krizni eko stožer Konjčina, Krizni eko stožer Marišćina, Građanska inicijativa Varaždin, Građanska inicijativa koprivnica, Srš je naš itd.). Dali smo i niz izjava medijima vezano za različite nacionalne teme koje pratimo. Pozvali smo Ministarstvo okoliša da hitno implementira izmjene Direktiva o otpadu jer je u srpnju istekao rok kojeg je odredila Europska Komisija.
<https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/797528927743680>

Što se teme plastike tiče, pripremili smo i organizirali niz aktivnosti u sklopu kampanje „Srpanj bez plastike“.

Održali smo webinar u suradnji s Greenpeace Hrvatska (<https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/786339952195911>), performans i konferenciju za medije povodom Međunarodnog dana bez plastičnih vrećica 3.7 te performans i konferenciju za medije ispred Ministarstva zaštite okoliša i energetike kojim smo pozvali na hitnu provedbu mjera.

Izveli smo i performans u šetnji po ulicama Zagreba kojim smo ukazali na alarmantno stanje sa zagadenjem jednokratnom plastikom. <https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/792919594871280>

Dali smo i niz izjava medijima vezano za aktivnosti u kampanji. Na društvenim mrežama čitav smo mjesec imali i edukativnu kampanju #Mogubez jednokratne plastike #breakfreefromplastic.

Zelena akcija je u ovom periodu, u suradnji s inicijativom „Ljudi za ljudе“, provela instalaciju solarnih sustava u 5 kućanstava u sklopu humanitarne kampanju “Zraka sunca - svjetlo nade”. Instalacije s ciljem dovođenja električne energije u kućanstva u kojima ona ne postoji provedene su u naseljima u Sisačko-moslavačkoj županiji. Ujedno su poštom poslane nagrade onim donatorima koji su ih odabrali tokom uplate donacije za kampanju, a nastavili smo održavati i redovne sastanke tima kampanje.

30. lipnja 2020. godine Zelena akcija je, zajedno s udrugom Biom, performansom i akcijom ukazala na nepravilnosti u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike kada je odlukom da nije potrebno raditi procjenu utjecaja na ekološku mrežu za projekt Krš Pađene nanesena šteta proračunu u iznosu od najmanje 1,2 miljarde kuna. Također smo upozorili na propuštenu šansu za isitnski zaokret prema obnovljivim izvorima energije.

Što se tiče kampanje „Kontra LNG“, taj je projekt navodno pri kraju realizacije, ali smo u ovom razdoblju nastavili osvještavati javnost putem društvenih mreža o štetnosti LNG-a i općenito plina.

Projekt Life AskREACH je Life projekt u kojem sudjeluje 20 nevladinih udruga i državnih agencija iz 13 zemalja EU. Cilj je ovog projekta omogućiti potpuniju provedbu uredbe EU o kontroli kemikalija poznate pod nazivom REACH, posebice njenog članka 33 koji građanima jamči mogućnost dobivanja informacija o prisutnosti potencijalno problematičnih kemikalija u različitim proizvodima svakodnevne upotrebe. Projekt predviđa razvoj aplikacije za mobilne telefone uz pomoć koje će građani, skeniranjem bar-kodova proizvoda, moći na vrlo jednostavan način zatražiti informacije o prisutnosti problematičnih kemikalija u skladu s člankom 33 uredbe REACH. U proteklom razdoblju bavili smo se uglavnom zadacima vezanim uz tehničku tranziciju mobilne aplikacije iz decentraliziranog sustava u kojem svaki od partnera u projektnom konzorciju održava svoju verziju aplikacije, u centralizirani sustav u kojem se ista verzija aplikacije na različitim jezicima održava centralno, te povezivanjem s GS1 bazom podataka o bar kodovima. Također, bavili smo se, kao i drugi članovi projektnog konzorcija, prilagođavanjem strategije kampanje novim izazovima koje je donijela pandemija. Voditelj projekta je sudjelovao na 3 webinara koja su se održala u sklopu projekta.

U sklopu projekta Partneri za prirodu (financiran putem Švicarsko-hrvatskog programa suradnje) 28.05.2020. u Međimurju je održan konzultativni sastanak s dionicima u cilju jačanja suradnje na održivom upravljanju zaštićenim područjima i ekološkom mrežom. Fokus je bio na Natura 2000 području u Gornjem Međimurju, točnog naziva Međimurje HR2001347.

U sklopu istog projekta 08.07.2020. u Samoboru održana je tribina nazvana "Natura područje Sava kod Hrušićice sa šljunčarom Rakitje – suradnjom do rezultata". Cilj tribine bio je upoznati javnost s ciljevima i razlozima zaštite, te unaprijedili komunikaciju među dionicima zaštićenog prostora oko jezera Rakitje.

Također u sklopu Partnera za prirodu, 09.07.2020. u Zagrebu održana tribina „Suradnička vijeća u zaštićenim područjima – što smo naučili i kako dalje?“ Cilj tribine bio je prikupiti dosadašnja iskustva sa postojećim suradničkim vijećima u zaštićenim područjima, raspraviti probleme u provedbi ovog modela i prepreke njegovom širenju na druga zaštićena područja, te sakupiti prijedloge za njihovo nadilaženje.

Povodom objave o spajanju Ministarstva gospodarstva i okoliša objavili smo priopćenje za medije i h t t p s : / / z e l e n a - a k c i j a . h r / h r / o p c e n i t o / p r i o p c e n j a / novo_ministarstvo_je_farsa_dosta_je_zrtvovanja_okolisa_i_prirode

Također smo nekoliko dana ranije objavili priopćenje za medije na istu temu gdje smo od nove Vlade tražili da odustane od plana spajanja gospodarstva, okoliša i energetike u jedno ministarstvo:

h t t p s : / / z e l e n a - a k c i j a . h r / h r / o p c e n i t o / p r i o p c e n j a / spajanje_sektora_zastite_okolisa_i_gospodarstva_je_stetno_i_neprihvatljivo

CROCHET je projekt u okviru Hrvatsko-Švicarskog partnerstva, u kojem je Zelena akcija jedan od partnera, a Institut za političku ekologiju je nositelj. U ovom izvještajnom periodu izrađen je dizajn za priručnik „Usluge i gospodari – Izazovi i preporuke za participativno upravljanje komunalnim uslugama“, predan i u konačnici prihvaćen izvještaj za projekt te su ishođene potrebne prenamjene za tisak priručnika. Priručnik dostavljamo u prilogu.

-U sklopu teme gospodarenje otpadom u Zagrebu nastavili smo s kampanjom Zagreb – europska prijestolnica smeća. Održali smo nekoliko sastanaka s partnerskim organizacijama, davali brojne izjave za najrelevantnije medije te nastavili informirati građane/ke putem objava na fb stranici kampanje: <https://www.facebook.com/zagrebeuropskapriestolnicasmeca/> .

- U sklopu kampanje zagovaranja bolje politike gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini koju provodimo u suradnji s mrežom Zero Waste Hrvatska koju koordiniramo, organizirali smo uličnu akciju s partnerskim udrugama i inicijativama na Markovom trgu:

-Također, organizirali smo online sastanak mreže udruga i inicijativa te se aktivno bavili savjetovanjem brojnih inicijativa u njihovim kampanjama. Između ostalog, pomagali smo inicijativi Srđ je naš u sastavljanju prijave OLAF-u. Dali smo i niz izjava medijima vezano za različite nacionalne teme koje pratimo. Reagirali smo i povodom najave gradnje termoelektrane na otpad u Primorsko-goranskoj županiji: <https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/884399949056577>

-Nagradivali smo građane i građanke poticanjem na održivije postupanje s otpadom. <https://web.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/880861182743787>

-Uključili smo se u obilježavanje Europskog tjedna smanjenja otpada edukacijom građana pomoći članka kojeg smo napisali za blog Zelene akcije: <https://zelenaakcija.tumblr.com/post/635965184799850496/europski-tjedan-za-smanjenje-otpada?fbclid=IwAR1x-H2GhAOWtJqT-8d0391FWexhcboLRCbOeM0ExOxSrx2YxHwyjMxmVQ>

-Reagirali smo na netočne tvrdnje „stručnjaka“ na temu utjecaja plastike na okoliš:

-U prethodnom razdoblju Zelena akcija nastavila se baviti sudskim postupcima koji su protiv nje pokrenuli investitori u projekt golf terena na Srđu, a u vezi kojeg Zelena akcija od 2010. godine, zajedno s nacionalnim i lokalnim partnerima, vodi kampanju Srđ je naš. 1.10.2020. godine potpredsjednik Zelene akcije svjedočio je u sudskom postupku u kojem investitor od Zelene akcije potražuje naknadu materijalne štete radi povrede poslovнog ugleda te privremenu mjeru kojom bi se Zelenoj akciji zabranili javni nastupi u vezi s navedenim projektom. Prvostupanska nepravomoćna presuda kojom se odbija tužbeni zahtjev investitora donesena je 19. studenog

2020. godine. S obzirom na uloženu žalbu od strane investitora ovo će i u narednom razdoblju biti predmet našeg angažmana.

-Također, nastavili smo voditi sudske postupke i drugim slučajevima. 21. listopada 2020. pripremljen je i poslan podnesak суду i strankama, kao priprema za zakazano ročište, u postupku u kojem Zelena akcija osporava okolišnu dozvolu kojom bi se omogućio nastavak rada bloka 1 termoelektrane Plomin, a koja je trebala izaći iz upotrebe 1.1.2018. godine. U navedenom razdoblju pripremali smo se za ročište koje je međutim dava puta preukazano, s 5. studenog 2020. na 10. prosinca 2020., pa s 10. prosinca 2020. na 25. veljače 2021. godine. S obzirom na navedeno ovime ćemo se baviti i u nadolazećem razdoblju.

-U okviru kampanje Srđ je naš nastavili smo pratiti razvoj situacije oko arbitražnog postupka koji je investitor pokrenuo protiv Republike Hrvatske. 2. prosinca 2020. godine na press konferenciji koju smo zajedno s incijativom Srđ je na održali u Dubrovniku prvi smo objavili vijest da je investitora, sada privatno kao pojedinac, pokrenuo još jedan arbitražni postupak protiv RH. Ti povodom poslali smo i priopćenje za medije:

h t t p s : / / z e l e n a - a k c i j a . h r / p r o g r a m i / p r a v o _ o k o l i s a / golferi_opet_tuze_sudski_cekic_drazi_od_golf_palice

- U listopadu 2020 pridružili smo se velikoj inicijativi koju je pokrenuo WWF te podržali tj. potpisali manifest o zabrani izgradnje novih hidroelektrana u Europi

https://www.facebook.com/Zelenaakcija/posts/10164086222725705?__tn__=-R

https://www.facebook.com/Zelenaakcija/posts/10164126402345705?__tn__=-R

-Tijekom listopada 2020. reagirali smo na najave pripremnih radova na izgradnji HE Kosinj objavom na Facebooku: https://www.facebook.com/Zelenaakcija/posts/10164101866600705?__tn__=-R te izjavama za medije: <https://www.bilten.org/?p=35580>

-Zelena akcija je u ovom periodu, u suradnji s inicijativom „Ljudi za ljude“, provela posljednju, šestu, instalaciju solarnih sustava u sklopu humanitarne akcije “Zraka sunca - svjetlo nade”. Instalacije s ciljem dovođenja električne energije u kućanstva u kojima ona ne postoji provedene su u naseljima u Sisačko-moslavačkoj županiji. Ujedno je podneso finalno finansijsko izvješće o provedenoj akciji resornom uredu Grada Zagreba.

-U prosincu 2020. smo objavili reakciju na realizaciju projekta LNG terminala na Krku odnosno na dolazak LNG broda na Krk.

-29. listopada 2020. smo u Novinarskom domu, zajedno s Društvom za oblikovanje održivog razvoja (DOOR), Greenpeaceom u Hrvatskoj i Zelenom energetskom zadrugom (ZEZ), organizirali okrugli stol pod nazivom 'Zajedno za zeleni oporavak i razvoj'. Predstavili smo zajedničke zahtjeve koje smo u srpnju predali novoizabranim zastupnicima i zastupnicama u Hrvatskom saboru, tražeći snažnu tranziciju prema niskougljičnom razvoju i stvaranju novih zelenih radnih mesta. Zbog epidemiološke situacije, okrugli stol je prenesen uživo putem YouTube i Facebook kanala.

-Zaposlenica Zelene akcije je 11. prosinca 2020. gostovala u studiju Hanza Media (Jutarnji TV) na temu potonule plinske platforme u Jadranu kao i šire energetske politike Vlade RH.

-15. prosinca 2020. je Zelena akcija poslala priopćenje medijima u kojem smo tražili od Vlade RH produljenje trajanja javnog savjetovanja o nacionalnom energetskom i klimatskom planu (NECP) s 4 radna dana na 30 dana.

-Predstavnici Zelene akcije sudjelovali su i na dva online sastanka neformalne nacionalne energetsko-klimatske platforme koja je pripremila zahtjeve i tribinu na temu zelenog oporavka.

-I tijekom jeseni smo bili aktivni u kritici pogrešnih politika zagrebačke gradske uprave, u isto vrijeme nudeći rješenja. Obilježili smo međunarodni Dan bez automobila 22.9. uličnim performansom "Tramvaj zvan 20 godina čežnje", kojim smo ukazali kako čak dva desetljeća u Zagrebu nije izgrađen niti jedan metar nove tramvajske pruge. Početkom listopada smo, zajedno s udružom Pravo na grad te građanskom inicijativom Zagreb te zove priopćenjem reagirali na formalno odustajanje od projekta „Zagrebački Manhattan“ u kojem smo skrenuli pozornost na činjenicu kako se čak i ovakvi štetni mega projekti mogu zaustaviti odlučnom i upornom

kampanjom te suradnjom različitih aktera. Zatim smo u studenom, opet s Pravo na grad i Zagreb te zove, poslali priopćenje medijima vezano uz planove za blok Badel u blizini Kvaternikovog trga, i generalnog problematičnog pristupa uređenju gradskih blokova koji u konačnici završavaju u privatnim rukama uz zanemarivanje javnog interesa.

Istraživanja i analize javnih politika

Što se tiče teme praćenja i analize politike gospodarenja otadom na nacionalnoj razini i u Zagrebu, u proteklom smo razdoblju nastavili rad na toj temi. Između ostalog što više opisujemo kasnije, analizirali smo Studiju izvodljivosti za CGO Lučino Razdolje te smo u Dubrovniku potom sudjelovali na tribini o CGO Lučino Razdolje, dali izjave i poslali priopćenje medijima.

U okviru projekta "Modeliranje društveno odgovornog učenja za zaštitu okoliša" održali smo tri sastanka savjeta za provedbu projekta u koji su ukućeni studenti Fakulteta političkih znanosti i volonteri koji sudjeluju u provedbi projekta. U okviru tog projekta izdali smo i analizu sustava procjene utjecaja zahvata na okoliš u RH. Analizu i rezultate istraživanja planirali smo predstaviti na konferenciji u Hrvatskom saboru koju smo suorganizirali s Odborom za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora i Institutom za političku ekologiju. Nažalost, zbog situacije s korona virusom konferencija je morala biti odgođena.

U sklopu rada unutar vijeća za GMO, 20.01.2020. poslani su komentari na 3 pravilnika donesena uz novi Zakon o GMO-ima (Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja prijave za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš i zaštiti tajnosti podataka, Pravilnik o procjeni rizika za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš te Pravilnik o sadržaju i opsegu procjene rizika za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji se sastoje od ili sadrže GMO ili kombinaciju GMO-a, metodologiju za izradu procjene i uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika), kao i na upitnik Europske komisije vezano uz nove tehnike genetskog inženjeringu. 23.01.2020. dostavili smo i komentare na Pravilnik o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište GMO ili proizvoda koji se sastoje od ili sadrže GMO ili kombinaciju GMO-a.

Predstavnik ZA i ZFa u EGSOu izabran je za izvjestitelja na mišljenju „Financiranje tranzicije na nisko-uglijčno gospodarstvo i izazovi financiranja adaptacije na klimatske promjene”, koju EGSO izrađuje na zahtjev HR predsjedanja Vijećem EUa. To je glavna aktivnost našeg predstavnika tokom perioda koji je obuhvaćen ovim izvještajem. Mišljenje je trebalo biti usvojeno tijekom travnja 2020., ali uslijed novonastalih okolnosti usvajanje je pomaknuto na lipanj 2020. Aktivnosti unutar izrade mišljenja sastoje se od intenzivnih konzultacija sa brojnim akterima, od gospodarstva, znanosti do udruga za zaštitu okoliša na EU razini, internih usaglašavanja teksta unutar radne grupe članova EGSOa, te službenih javnih konzultacija u obliku poludnevne konferencije održane u Briselu 13.02. link: <https://www.eesc.europa.eu/it/agenda/our-events/events/financing-transition-low-carbon-economy-and-challenges-financing-climate-change-adaptation-programme>. U okviru izrade mišljenja naš predstavnik održao je više susreta sa predstvincima stalnog predstavništva RH u Briselu i jedan sastanak u MZOE u Zagrebu. link: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/financing-transition-low-carbon-economy-and-challenges-financing-climate-change-adaptation-exploratory-opinion-request>.

U promatranom periodu, naš predstavnik u EGSOu aktivno je sudjelovao na pripremama za skup „Civic society: the Backbone of European Values”, planiran za 24. ožujka u prostorima Filozofskog fakulteta u Rijeci. Pored sudjelovanja na sastancima o organizaciji cijelog skupa, posebna aktivnost bila je osmišljavanje i koordinacija sudionika za tematski panel na skupu posvećen tematici novog "Zelenog plana za EU". Nažalost, uslijed pandemije, skup je odgođen.

U proteklom smo razdoblju započeli i s analizom pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša, a u sklopu projekta E-justice koji provodimo u sklopu mreže Justice and Environment.

U veljači smo poslali primjedbe na Nacrt prijedloga Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko –zagorske županije. Uglavnom smo komentirali kako ciljevi i mjere usmjereni za željeznički i javni prijevoz kao i smanjenje emisije štetnih plinova iz prometa nisu dovoljno ambiciozni. Primjedbe dostavljamo u prilogu.

Još u 2019. smo započeli, a u ovom izvještajnom razdoblju dovršili izradu i usaglašavanje deklaracije "Održiva Europa za sve!" nacionalne mreže Zeleni forum, u suradnji s platformom organizacija civilnog društva za praćenje hrvatskog predsjedanja EU „Forum 2020“. Deklaracija se temelji na ranije razvijenim deklaracijama „Deset zelenih testova“, koje su pripremili EEB i Seas at Risk te na dokumentu Forum 2020 „Prioriteti civilnog društva za predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem Europe“. Cilj Deklaracije bio je predstaviti očekivanja Zelenog foruma vezana za tekuće hrvatsko predsjedanje Vijećem EU na području održivog razvoja i zaštite okoliša.

Početkom svibnja smo u sklopu procesa javnog savjetovanja poslali komentare na predložene izmjene zagrebačkog Prostornog plana. Ukažali smo na neusklađenost pojedinih odredbi Prostornog plana s prometnim Masterplanom (o kojem smo izvjestili u prethodnom izvještaju) i zatražili uklanjanje južne autocestovne obilaznice iz prijedloga Plana. Primjedbe dostavljamo u prilogu.

Sudjelovali smo u javnoj raspravi za Strategiju niskougljičnog razvoja te 2. Lipnja poslali službene komentare na sadržaj i proces ove bitne strategije

Sudjelovali smo u javnoj raspravi za Zakon o ugljikovodicima te smo u svibnju poslali službene komentare na sadržaj i proces zakona koji definira projekte bušenja nafte i plina.

Glavna aktivnost u okviru sudjelovanja u EGSO-u uspješno je privredna kraju usvajanjem savjetodavnog mišljenja na temu "Klimatske financije: financiranje tranzicije na niskougljično gospodarstvo i adaptaciju" na plenarnoj sjednici 10.06. (<https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/financing-transition-low-carbon-economy-and-challenges-financing-climate-change-adaptation-exploratory-opinion-request>), nakon čega je uslijedila komunikacija mišljenja Europskoj komisiji, Europskom parlamentu i medijima. U hrvatskim medijima, izašao je članak u Slavonskom glasniku (članak u prilogu). Ostale aktivnosti u Predsjedništvu EGSOa odvijale su se u skladu s novim uvjetima rada, a planirana konferencija u okviru HR Predsjedanja je, usprkos velikom trudu uloženom u pripreme, otkazana uslijed pandemije.

U okviru suradnje u mreži EEB, aktivno smo putem predstavnika ZA, sudjelovali u pripremama za praćenje predstojećih EU predsjedanja, posebno slovenskog.

Pratili smo aktivnosti vezane uz odlagalište RAO na Trgovskoj gori, te proveli konzultacije i istraživanje za moguće sudjelovanje ZA u javnoj raspravi u okviru analize prekograničnih utjecaja planiranog odlagališta iskorištenog nuklearnog goriva u NEK Krško.

U prošlom smo izvještaju izvjestili kako je, povodom Hrvatskog predsjedanja Europskom unijom Zelena akcija u suradnji s Institutom za političku ekologiju, Centrom za mirovne studije i CROSOLom od Hrvatske vlade tražila hitnu akciju kako bi oporavak nakon krize izazvane korona virusom bio, ne povratak na staro, već oporavak od pandemije koji će dovesti do pravednijeg, solidarnijeg i održivijeg društva. U svibnju je povodom navedene inicijative tjednik Globus je napravio veliki pregledni intervju s predstvincima_cama organizatora gdje je Europski zeleni plan stavljen u prvi plan. Ispred Zelene akcije sudjelovao je potpredsjednik Zelene akcije.

Nakon velike poplave u Zagrebu u noći 24./25. srpnja, reagirali smo objavom na Facebook stranici Zelene akcije, gdje smo istaknuli kako je Zagrebački holding još prije 13 godine osigurao novac za sanaciju vodovodnog i odvodnog sustava, ali su ta sredstva potrošena na druge stvari, dok je infrastruktura ostala u katastrofalnom stanju, što je i doprinijelo stvaranju tako velike štete od ove poplave. Iako inače u izvještajima ne ističemo naše Facebook objave, ovdje radimo iznimku zbog važnosti teme, kao i zbog iznimno velikog dosega objave (preko 16.000), te čak 111 dijeljenja.

U ovom smo izvještajnom razdoblju intenzivirali rad na pripremi analize pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša u sklopu projekta E-justice. Tijekom srpnja i kolovoza radili smo na dopunama i pojašnjenima dijelova analize sukladno zaprimljenim komentarima. Analiza bi trebala biti potpuno završena do kraja 2020. godine, a nakon toga prevedena na hrvatski.

U prošlom smo izvještajnom razdoblju započeli i analizu provedbe Direktive o odgovornosti za štete u okolišu u RH (ELD), te u tu svrhu provodili istraživanja i intervjuje s predstvincima OCD-a i tijela državne vlasti u RH.

U prošlom smo izvještajnom razdoblju pripremili i analizu vezanu za provedbu Direktive o industrijskim emisijama u Hrvatskoj što smo proveli putem organizacije Pravni Informacijski servis iz Ljubljane, a što je financiralo Slovensko Ministarstvo zaštite okoliša.

-Pripremili smo i objavili komentare u javnoj raspravi o prijedlogu novog Zakona o otpadu, intenzivno pozivali građane i građanke da se uključe te održali performans ispred Ministarstva. Održali smo i nekoliko sastanaka s partnerskim organizacijama radi usklađivanja komentara te smo dali niz izjava za medije.

-Što se teme plastike tiče, pripremili smo i organizirali okrugli stol u Novinarskom domu na temu implementacije Direktive o plastici. Okrugli stol se prenosio i putem Youtube kanala zbog ograničenja broja posjetitelja definiranog epidemiološkom situacijom. Poslali smo poziv medijima, a kasnije i priopćenje sa glavnim zaključcima. Dali smo i niz izjava medijima vezano za aktivnosti u kampanji.

https://zelena-akcija.hr/hr/programi/otpad/okrugli_stol_hrvatska_bez_jednokratne_plastike

-Kreirali zajedničke komentare na dijelove novog Zakona o otpadu koji je upućen na javno savjetovanje. Na društvenim mrežama smo građane/ke redovito informirali o novostima vezanim za jednokratnu plastiku i pozvali ih da se uključe u javnu raspravu o novom Zakonu. Također, savjetovali smo organizacije o mogućnostima smanjenja korištenja jednokratne plastike u njihovom djelovanju.

- U studenom smo, zajedno s još 3 udruge podnijeli žalbu na presudu Upravnog suda u Osijeku vezanu za iskapanje šljunka i pijeska iz rijeke Drave

- U listopadu smo pripremili position paper o boljoj implementaciji SEA Direktive u suradnji s WWF Europe i EEB-em, a u sklopu projekta Life koji provodimo kao članica Justice and Environment. https://www.justiceandenvironment.org/news/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=485&cHash=ec0be92ae522f5729846163e83063c95

- U sklopu spomenutog projekta u rujnu i listopadu 2020. radili smo 2 istraživanja koja su uključivala i intervjuje s raznim dionicima, a na temu strateške procjene utjecaja na okoliš (SEA) i okvirne direktive o vodama (WFD). Trenutno se priprema kompilacija istovrsnih istraživanja na obje teme u raznim zemljama EU, a koje su i članice Justice and Environment, te će biti objavljena početkom 2021. godine. Nadalje, u sklopu tog projekta Life u studenom i prosincu bavili smo se i istraživanjem tzv. SLAPP-a (strategic litigation against public participation) tj. istražili smo postoje li u RH neki mehanizmi za zaštitu aktivista_inja od pokretanja postupaka protiv njih radi aktivizma, te temom dostupnosti određenih informacija o dokumentima donesem na EU razini građanima_kama RH

- U posljednjem dijelu 2020. godine uključili smo se u međunarodnu inicijativu novinara_ki , aktivista_kinja i pravnika_ica koje se bave temom SLAPP te u tu svrhu ispunili upitnik o poznavanju te teme u RH, zakonodavstvu i nekoliko slučajeva u kojima su okolišni aktivisti_kinje bili izloženi raznim procesima protiv njih upravo radi aktivizma.

- U rujnu 2020. godine pravnici Zelene akcije pripremili su istraživanje o implementaciji i dostupnosti infomacija vezanim za Environmental Liability Directive (odgovornost za štete u okolišu) za što su bili angažirani od strane Europske komisije putem mreže Justice and Environment.

- Tijekom posljednjeg izvještajnog razdoblja pravnici ZA su nastavili raditi i na projektu E-justice tj. na unapređivanju, te prijevodu analize vezane za pristup pravosuđu u pitanjima okoliša u RH

- GMO - Tijekom listopada 2020. uključili smo se u e-savjetovanje o Pravilniku o uvjetima monitoringa, označavanja i pakiranja genetski modificiranih organizama. <https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=14883>

-4.11.2020. predstavnik Zelene akcije je sudjelovao na sjednici Vijeća za GMO, savjetodavnog tijela Vlade RH.

-Početkom prosinca smo objavili kratku analizu novih izmjena i dopuna Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika kojim se uvode odredbe koje onemogućuju masivno hidrauličko frakturiranje.

-Javno savjetovanje o prostoru središta Trešnjevke - Krajem rujna završilo je savjetovanje o Programu javnog urbanističko-arhitektonskog natječaja za prostor središta Trešnjevke, koje obuhvaća prostor trešnjevačke tržnice te okolnog područja. Aktivno smo sudjelovali na samom javnom izlaganju koje je održano u prostoru Centra za kulturu Trešnjevka te nakon toga poslali i pisane komentare. Na žalost, nadležni gradski ured je naše pisane komentare ignorirao, tj. nisu na njih odgovorili niti pozitivno niti negativno. Nakon naše žalbe (uključujući i žalbe povjereniku za informiranje), ustvrdili su kako su omaškom propustili proanalizirati naše komentare te su i njih uključili u nadopunjjen Izvještaj o javnom savjetovanju. Naše komentare dostavljamo u prilogu.

Edukacije

U sklopu projekta Škole održivosti- obrazovanjem do aktivnog građanstva i društvene jednakosti koji se financira iz Švicarsko hrvatskog partnerstva od 10.-12.01.2020., održan Trening za trenere na kojem je sudjelovalo 16 profesora i 4 učenika srednjih škola, te 4 stručnjaka edukatora iz Zelene akcije. 7. Okolišni filmski festival, koji je od rujna 2019. planirala i organizirala Aktivistička grupa zajedno s profesorima i učenicima_aca Škole primjenjene umjetnosti i dizajna i Klasične gimnazije iz Zagreba te Škole za umjetnost dizajn grafiku i odjeću Zabok, kao i nekoliko nezavisnih umjetnika trebao se održati od 22. - 25. travnja 2020., no odgođen je za rujan zbog pandemije koronavirusa. Međutim, festival je započeo u online formatu, odnosno na dan planeta Zemlje 22.4.2020. organizirala se online svjetska premijera filma "Priča o plastici". Film je bio besplatan za gledanje uz prethodnu prijavu i pogledalo ga je preko 1000 prijavljenih građana i građanki. Zbog situacije sa COVID-19 i karantene, aktivnosti poput ReUse radionice i izgradnje vertikalnih vrtova, pomaknute su za 9 mjesec, jer veliki dio aktivnosti ovisi o školama koje su partneri u projektu. Radionice su konceptualno osmišljene i spremne, samo je potrebno vrijeme za izvedbu.

U sklopu Erasmus plus projekta „Innovative Citizenship Curricula for Cohesion in Croatia and the Balkans“ 3 edukacije/mobilnosti za zaposlenike i aktiviste u partnerskoj organizaciji Collectiou EcoActiou iz Španjolske, zbog situacije sa COVID 19 su za sada odgođene i nismo sigurni na koji način će se ponovno sve organizirati.

U sklopu projekta 'Budućnost počinje danas' održane su 4 radionice u SŠ Bedekovčina. Od te 4 radionice 4.2. održana je radionica o kompostiranju, a 10. i 11.2. održana je radionica izrade solarnih kolektora. Druge dvije radionice bile su na temu klimatskih promjena i transporta, odnosno Biciklopopravljione.

Održali smo i sastanak projektnih partnera u Zaboku. Također, za potrebe izrade ZW plana za Centar za mlade izradili smo upitnik o trenutnom stanju gospodarenja otpadom u "Centru za mlade Zabok". Posjetili smo Centar i to iskoristili za upoznavanje s prostorijama. Analizirali smo pristigle upitnike te krenuli u izradu ZW preporuka za "Centar za mlade". Izradili smo i zelenu infotablu.

Što se edukacije o smanjivanju otpada tiče, nastavili smo aktivno razvijati facebook platformu Zero Waste Croatia Network na kojoj svakodnevno informiramo građane/ke o načinima smanjenja otpada, dobrim praksama, uspjesima gradova i općina, ali i o štetnim projektima koji se planiraju u RH i šire. <https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/> Održali smo brojne sastanke s građanima i raznim tvrtkama i institucijama.

Što se tiče ponovne uporabe, organizirali smo nekoliko sastanaka kolektiva 'Obnovi ponovi', a organizirali smo i proveli radionicu za 15 sudionika_ca s područja grada Zagreba, 20.2.2020.

Slike: https://www.facebook.com/pg/ZeroWasteCroatiaNetwork/photos/?tab=album&album_id=679445189552055&_tn_=-UC-R

Event: <https://www.facebook.com/events/174309097190460/>

Klimatski program održao je predavanje o nacionalnim i međunarodnim klimatskim politikama te klimatskoj znanosti (IPCC) u Zagrebu.

U prva 4 mjeseca 2020. godine primili smo ukupno 798 prijava na Zeleni telefon, što je u odnosu na broj prijava u istom periodu prošle godine više nego dvostruko povećanje. Najviše prijava smo zaprimili u travnju (čak 301 prijavu), dok smo u siječnju zaprimili 119, u veljači 238, a u ožujku 140 prijava građanki i građana. Posebno moramo naglasiti kako je najveći broj pristiglih prijava, njih 393, primljeno upravo u periodu izvanrednih okolnosti i u otežalim uvjetima rada uslijed pandemije i oštećenih uredskih prostorija uzrokovanih potresom. Najviše prijava, njih 261, smo zaprimili vezano uz otpad, što s obzirom na kaotičnu situaciju u Zagrebu ne čudi. Ono što je drugačije za razliku od prethodnih perioda izvještavanja je to da se promijenila sama vrsta prijava vezanih uz otpad, jer smo osim standardnih prijava nefunkcioniranja održivog gospodarenja otpada u Zagrebu u ovom periodu zaprimili jako puno prijava vezano uz odbačen infektivni otpad poput maski, rukavica i vlažnih maramica, što nas je ponukalo da radimo više na edukaciji građana kako postupiti upravo s takvom vrstom otpada. U stu smo svrhu nekoliko puta stavili obavijesti na face stranicu Zelene akcije, Mreže Zelenih telefona Hrvatske i Zagreb Europska prijestolnica smeća. Također je zaprimljeno i 98 prijava vezano uz spaljivanje otpada, te smo i u tu svrhu dodatno educirali građanke i građane o štetnosti takvog postupanja. Na 2. mjestu su razna pitanja koja ne možemo svrstati u niti jednu od naših 12 kategorija, s ukupno 114 prijava. Neka od takvih pitanja vezana su uz klimatske promjene, energetiku, zamolbu da se po ulicama u kojima to još nije napravljeno postavi ekološka javna rasvjeta, kao i pomoći i savjete različitim kvartovskim inicijativama vezano uz njihove specifične probleme. U kategoriji gradnja zaprimljena je 91 prijava, a najčešće su zvali građani Zagreba koje najviše zanimaju promjene Prostornog plana grada Zagreba, ali i pitanja vezana uz sanaciju zgrada uslijed potresa te eventualnih manipulacija te bepotrebnog rušenja zgrada pod izgovorom oštećenja zbog potresa. Slijedeće po učestalosti su prijave iz kategorije zelenilo s ukupno 50 prijava. Građane i dalje uznemirava sjeća stabala, bila ona planirana ili neplanirana. Dio građana je naročito uznemiren drastičnim kresanjem grana na stablima nakon perioda listanja, a naročito ih je ljutilo korištenje dizalica u tu svrhu, kada je u istom razdoblju nedostajalo dizalica za sanaciju dimnjaka i krovova oštećenih u potresu. Zagodenje voda su nam građani prijavili 47 puta, a prekomjernu sjeću šuma 38 puta. Zagodenje tla, naročito uslijed nepropisnog pražnjenja sadržaja septičkih jama 31 puta. 27 prijava smo zaprimili vezano uz prometne gužve i nepropisno parkiranje. Napuštanje i zlostavljanje životinja 22 puta, pa smo tako u noći sa 17. na 18. 04. pomogli građanima da spase i zbrinu ranjenu rodu u Osijeku. Zaprimili smo 9 prijava iz kategorije zračenje, 7 prijava prekomjerne buke i 3 iz kategorije rudarenje.

Od ostalih aktivnosti Zelenog telefona u ovom razdoblju treba istaknuti i pomoći postojećim kvartovskim inicijativama vezano uz rješavanje njihovih kvartovskih problema radi kojih su i osnovane (Saget, Savica ZA Park, Samoborček, Spasimo potok Črnomerec itd.).

I u prvom kvartalu 2020. godine Info centar Zelene akcije nastavio je sa svojom bazičnom aktivnošću pružanja informacija građanima o radu Zelene akcije i okolišnoj problematici općenito. Informacije su pružane e-mailom, telefonski i kroz susrete uživo. U drugom tjednu mjeseca ožujka prestali smo sa sastancima s građanima uživo zbog pandemije. U prosjeku smo odgovarali na 3-4 upita dnevno.

Biciklopravljona Zelene akcije, besplatni volonterski servis za popravljanje bicikala, bila je otvorena za građane u svom redovnom terminu četvrtkom od početka godine do 5. ožujka, nakon čega više nije bila otvorena za javnost zbog pandemije. U tom razdoblju popravljen je ukupno 101 bicikl, što i nije tako loše imamo li na umu da se radilo o zimskoj sezoni (kada se ljudi manje voze biciklom) kao i to da je u ožujku zbog situacije s korona virusom održan samo jedan termin.

U ovom razdoblju nastavili smo i s aktivnošću doniranja bicikala. Bicikli koje su donirali građani popravljeni su u Biciklopravljoni i zatim prosljeđivani onima koji si iz raznih razloga ne mogu sami priuštiti bicikl. U ovom kvartalu smo na taj način prosljedili ukupno 28 doniranih bicikala. Bicikli su donirani u suradnji s Rehabilitacijskim centrom za stres i traumu, građanskom inicijativom Ljudi za ljude te Knjižnicom alata iz Belog Manastira. 16 volontera i volonterki koje su bile aktivne u ovom periodu odradili su ukupno 368 volonterskih sati.

Aktivistička grupa ZA od 1. do 7. lipnja 2020. održala je seriju webinara: Klimatski aktivizam za početnike" kojim su prenosili iskustvo aktivista i aktivistkinja Zelene akcije te regije Zapadnog Balkana u organiziranju za borbu protiv klimatskih promjena. Na četiri webinara sudjelovalo je 60ak građana_ki.

<https://www.h-alter.org/vijesti/serija-webinara-klimatski-aktivizam-za-pocetnike>

Aktivistička grupa organizirala je 13. i 14. lipnja 2020. dvodnevni trening "Kotačić promjene: Uspostavi svoju lokalnu grupu!" u sklopu projekta SYSTEM:RESET, kojim je 14 mlađih iz Hrvatske steklo znanje te potom uspostavilo 6 lokalnih grupa diljem Hrvatske. Grupe trenutno organiziraju događaje za lokalnu zajednicu, a pritom ih mentoriraju pet članica Aktivističke grupe.

<https://www.flickr.com/photos/132324140@N03/50019623342>

U sklopu projekta 'Budućnost počinje danas' pripremili smo Plan za održivije gospodarenje otpadom u Centru za mlade Krapinsko-zagorske županije u Zaboku te smo ga u prostorijama Centra prezentirali zaposlenicima, partnerima te predstavnicima škola i drugih ustanova. Ujedno smo održali i predavanje o ekoaktivizmu i održivom razvoju. <https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/778920679604505>

Što se edukacije iz područja gospodarenja otpadom tiče, nastavili smo aktivno razvijati facebook platformu Zero Waste Croatia Network na kojoj svakodnevno informiramo građane/ke o načinima smanjenja otpada, dobrom praksama, uspjesima gradova i općina, ali i o štetnim projektima koji se planiraju u RH i šire. Objavama smo obilježili i neke od datuma poput Svjetskog dana oceana, Međunarodnog tjedna podizanja svijesti o važnosti kompostiranja. <https://www.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/>

Također, organizirali smo i cjelodnevno događanje u Parku Ribnjak u suradnji s kolektivom Art Park Zagreb: radionicu kreativnog razmišljanja i izrade predmeta od iskorištene jednokratne plastike, performans "Plastična večera" te projekciju filma "Story of plastic".

I u razdoblju od početka svibnja do kraja kolovoza 2020. godine Info centar Zelene akcije nastavio je sa svojom bazičnom aktivnošću pružanja informacija građanima o radu Zelene akcije i okolišnoj problematici općenito. Informacije su pružane e-mailom i telefonski. U prosjeku je ostvareno 3-4 takvih kontakata dnevno.

Zbog situacije s novim korona virusom Biciklopopravljaona (jedinstveni volonterski biciklistički servis u kojem svi zainteresirani građani uz pomoć dežurnih volontera mogu sami popraviti svoj bicikl) nije radila tokom cijelog travnja i prve polovice svibnja. Svoja vrata Biciklopopravljaona je otvorila 21.5 i radila naredna dva mjeseca svaki četvrtak sve do 23.7., nakon čega je zbog ljetnih praznika prestala s radom sve do kraja kolovoza. U tom razdoblju obavljeno je 76 popravka na biciklima građana. Zbog situacije s novim korona virusom korisnici su dužni prethodno najaviti svoj dolazak kako bi se stvarale manje gužve, a svi popravci obavljaju se na otvorenom i pod maskom. Kako je suzbijanje gužva u situaciji pandemije imperativ, broj korisnika koje smo mogli obraditi po terminu bio je manji nego u doba prije pandemije.

U ovom razdoblju nastavili smo i s aktivnošću doniranja bicikala. Bicikli koje su donirali građani popravljeni su u Biciklopopravljaoni i zatim prosljeđivani onima koji si iz raznih razloga ne mogu sami priuštiti bicikl. U ovom kvartalu smo na taj način prosljedili ukupno 33 doniranih bicikala. Bicikli su donirani u suradnji s građanskom inicijativom Ljudi za ljudе, Rehabilitacijskim centrom za stres i traumu, te udrugom Igra. 16 volontera i volonterki koje su bile aktivne u ovom periodu odradili su ukupno 368 volonterskih sati.

U vrijeme corona virusa vidljiva je još veća potreba i porast prijava na ZT. Od 1. svibnja do 31. kolovoza na ZT smo primili 440 prijava građana, a u istom vremenskom periodu prošle godine, u normalnim okolnostima primljeno je 328 prijava građana na ZT. Građani zabrinuti za svoje zdravlje, najviše su prijavljivali probleme vezane uz otpad, pa smo tako iz te kategorije primili 104 prijava, a prijave u vezi s otpadom primamo iz svih dijelova grada Zagreba, zbog neadekvatnog sustava odvojenog prikupljanja otpada. Slijedi kategorija zelenilo sa 69 prijava. Neki ruše drveće, ali ima građana koji se nude za sadnju drveća, ako ćemo organizirati sadnju. Kategorija zrak je na trećem mjestu s 65 prijava, slijedi kategorija razno s 31 prijava, vode s 43 prijave, gradnja s 39 prijave, a sve ostale kategorije su ispod 20 prijava. Najviše prijava smo primili u mjesecu svibnju,

203 prijave. Prošle godine u mjesecu svibnju primili smo 77 prijava, pa je ovo značajan porast prijava. Najmanje prijava smo primili u mjesecu kolovozu kada su godišnji odmori, 70 prijava.

-10.9.2020. Aktivistička grupa Zelene akcije u suradnji s Booksom održala je 3. po redu filmsku večer "OFF" i prikazala film "Ovo mijenja sve" na otvorenom u svrhu promocije 7. Okolišnog filmskog festivala. Na filmskoj večeri sudjelovalo je 25 posjetioca.

<https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=99559>

<https://booksa.hr/u-klubu/program/ostali-programi/filmska-vecer-okolisnog-filmskog-festivala-ovo-mijenja-sve-1599471879>

<https://www.pixsell.hr/agencija/pxl-standard-show/zagreb-projekcija-filma-ovo-mijenja-sve-u-sklopu-babljeg-ljeta-u-booksi-galerija-1546132/>

Tradicionalni jesenski eko seminar Zelene akcije održao se online od 17.11. - 15.12.2020. Cilj Eko-seminara je bio putem 9 predavanja o najvažnijim sferama zaštite okoliša obrazovati i informirati građane i građanke o problemima održivosti i zaštite okoliša i potaknuti na kritičko razmišljanje i djelovanje. Na seminaru je sudjelovalo preko 130 učenika srednjih škola i građana diljem Hrvatske, a predavanja su snimljena i dostupna online.

https://zelena-akcija.hr/hr/opcenito/najave/najava_jesenski_eko_seminar_2020_godine

<https://www.youtube.com/user/zelenaaakcija>

-Od 24. - 26.11.2020. dvoje aktivista Zelene akcije sudjelovalo je na Shape Future Together, seriji od 3 online događaja u organizaciji Young Friends of the Earth Europe tijekom kojeg su se skupljali komentari i vizije mladih Europskog za Zeleni Europski plan. Tom je prilikom aktivistkinja Zelene akcije vodila jednodnevnu radionicu "Vision gathering".

<http://www.foeeurope.org/Registration-online-shaping-future-together>

-Aktivistička grupa Zelene akcije pokrenula je izazov "Budi svjestan stvor, spasi jelku ili bor" kojim je pozvala građane i građanke da u blagdansko doba umjesto kupnje jelke ili bora, osmislite vlastitu kreativnu "zero waste" (nula otpada) zamjenu za božićno drvce i osvoje bicikl koji donira Biciklopopravljaona Zelene akcije. U izazov se uključilo 15 građana čije su zero-waste drvca postavljena u galeriju slika na FB stranici Zero Waste Croatia Network, koju je od 17.12.2020. do 11.1.2021. do kada je trajao izazov vidjelo preko 90 000 građana na društvenim mrežama.

https://zelenaaakcija.com/bozicni_eko_izazov_budi_svjestan_stvor_spasi_jelku_ili_bor

-U sklopu projekta Škole održivosti od 16.-19. rujna 2020 održan je 7. Okolišni filnski festival organiziran od aktivističke grupe Zelene akcije i učenika iz tri partnerske škole – Škola primjenjene umjetnosti i dizajna Zagreb, Klasične gimnazije Zagreb i Škole za umjetnost, dizajn i grafiku Zabok.

Učenici i volonteri su osmislili ovogodišnji cjelokupni dizajn festivala, sudjelovali su i svojim autorskim filmovima. Za OFF izdane su 284 karte za filmove, a cjelokupni program je prikazan u Kinoteci u Zagrebu.

Kao najava festivala također je održana jedna javna „OFF večer“ – 10. rujna 2020. na terasi kluba Booksa. Na OFF su sudjelovali i konceptualni umjetnici Azra Svedružić i Demirel Pašalić koji su ispred ulaza u Kinoteku postavili su „Banket“ višemedijsku umjetničku instalaciju.

-U sklopu OFF održana je i radionica izrade Kokedame (vrtni art) koja je snimljena i uskoro će se ići u promociju.

-U sklopu projekta Škole održivosti u ŠUDIGO Zabok od 22.-27.10.2020. držana je radionica izrade urbanih vrtova gdje su učenici sami izradili vrtni art i uredili svoj školski prostor uz pomoć profesora mentora.

-20.11.2020. održana je radionica izrade solarnih kolektora koja se zbog pandemije COVID nije mogla održati uživo pa smo je odlučili snimiti. Distribucija edukativnog materijala kreće u 2021.

-Od 17.11.-15.12. održan je Jesenski Eko seminar koji je najstariji edukativni program Zelene akcije. Ove godine smo preko ZOOM platforme održali 9 predavanja u terminu utorak i četvrtak od 18:00-19.30. Sudjelovanje na predavanju je bilo besplatno i otvoreno za sve. Nije bilo potpisne liste, ali procijenjujemo da je ukupno sudjelovalo oko 250 ljudi.

- U periodu 19-23. 10. 2020. održan je Green Week 2020 godine prvi puta u online formatu i Željka Leljak Gracin sudjelovala je na nekoliko predavanja na teme zaštite prirode, šuma, voda, itd.

-Sudjelovali smo na online radionici jačanja znanja u organizaciji udruge Sunce u sklopu njihovog projekta Plastic Smart Cities Croatia.

<https://sunce-st.org/vijesti/odrzana-radionica-o-odrzivom-gospodarenju-otpadom/>

-Što se tiče mreže hrvatskih zero waste gradova i općina koju koordiniramo, izradili smo brošuru o Prelogu kao primjeru dobre prakse.

<https://zerowastecities.eu/the-story-of-prelog/>

https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/zelena-akcija.production/zelena_akcija_document_translations/1239/doc_files/original/Pri%C4%8Da_o_Prelogu_zero_waste.pdf?1605191958

-Također, savjetovali smo gradove i općine o mogućnostima unaprjeđenja njihovih sustava i izvještavali mrežu Zero Waste Europe.

-Što se edukacije tiče, nastavili smo aktivno razvijati facebook platformu Zero Waste Croatia Network na kojoj svakodnevno informiramo građane/ke o načinima smanjenja otpada, dobrim praksama, uspjesima gradova i općina, ali i o štetnim projektima koji se planiraju u RH i šire.

-Sudjelovali smo u promociji Božićnog eko izazova o izradi zero waste božićnog drvca:

<https://web.facebook.com/ZeroWasteCroatiaNetwork/posts/919597302203508>

-U sklopu projekta 'Budućnost počinje danas' u studenom smo održali online radionicu za učenike škole u Bedekovčini. Također, nastavili smo dogovorati provedbu preostalih radionica u školama.

- U sklopu projekta 'Partneri za prirodu' pripremali smo brošuru o gospodarenju otpadom u zaštićenim područjima.

-1.10.2020. Projekt „Partneri za prirodu“ (Švicarsko-hrvatski program suradnje) na otoku Lastovu održana je tribina „Izazovi i prednosti uređenog sustava gospodarenja otpadom“. Cilj javne tribine bio je približiti prisutnima prednosti uređenog sustava gospodarenja otpadom. Na tribini je sudjelovalo 14 ljudi, uključujući udruge koje djeluju na području otoka Lastova te zainteresirane stanovnike otoka.

https://zelena-akcija.hr/hr/projekti/aktualni_projekti/partneri_za_prirodu_partners_for_nature/u_sklopu_projekta_partneri_za_prirodu_odrzana_tribina_na_lastovu
<http://pp-lastovo.hr/u-sklopu-projekta-partneri-za-prirodu-odrzana-javna-tribina/>

-27.10.2020. u Međimurju je održan drugi konzultativni sastanak s dionicima u sklopu projekta Partneri za prirodu. Cilj sastanka bio je jačanje suradnje između komunalnih redara i čuvara prirode kroz tematiku o postupanju s mladim pticima tj. poletarcima. Sastanku je prisustvovalo 11. ljudi.

https://zelena-akcija.hr/hr/projekti/aktualni_projekti/partneri_za_prirodu_partners_for_nature/u_medimurju_odrzan_drugi_konzultativni_sastanak_u_sklopu_projekta_partneri_za_prirodu

-Tijekom listopada 2020. pripremljen je zahtjev za produljenje projekta do kraja veljače 2021., uključujući i dodavanje novih aktivnosti te izradu novog akcijskog plana i projektnog proračuna. Projekt je originalno trebao trajati do kraja studenog 2020., ali je uslijed situacije s globalnom pandemijom Covida-19 došlo do odgode implementacije određenih aktivnosti. Formalna potvrda o produženju projekta od strane Ureda za udruge zaprimljena je 13.11.2020.

-U svrhu prikupljanja podataka o uključivanju dionika u upravljanje zaštićenim područjima u RH, koji će biti predstavljeni kao jedan od outputa projekta, 26.11.2020. svim javnim ustanovama koje upravljaju zaštićenim područjima u RH poslan je anketni upitnik na tu temu.

- 29. listopada 2020. godine krenula je i provedba projekta „JEDRO - Javne politike za održivi društveni razvoj: voda, energetika, otpad” (broj ugovora: UP.04.2.1.06.0033) financiranom iz Europskog socijalnog fonda u sklopu programa 2014 - 202. Na tom projektu Zelena akcija je ovlaštenik, a u provedbi kao partneri sudjeluju još 8 organizacija civilnog društva te Fakultet političkih znanosti sveučilišta u Zagrebu. 1. prosinca 2020. godine održan je projektni sastanak te se krenulo s pripremama za provedbu istraživanja u tri područja- vodne usluge, energetika i gospodarenje otpadom. U provedbu istraživanja biti će uključene i druge organizacije civilnog društva te drugi dionici, uključujući sindikate i JLP(R)S.

-Zaposlenica Zelene akcije Marija Miletic održala je online radionicu o klimatskim promjenama za školu u sklopu projekta "Budućnost počinje danas" financiranog putem Švicarsko-hrvatskog programa suradnje (17.11.2020.), predavanje o klimatskim promjenama i energetici na Jesenskom eko-seminaru Zelene akcije (19.11.2020.), gostovala na online panelu o energetskom siromaštvu u sklopu velike europske konferencije "Right to Energy Forum" (1.12.2020.), kao i na online panelu o pravednoj tranziciji u organizaciji Instituta za političku ekologiju (16.12.2020.), sudjelovala na online strateškom sastanku European Climate Foundation, na online strateškom sastanku nacionalne platforme Upgrade (18.12.2020.) te na pet internih online radionica/sastanaka u organizaciji mreža Friends of the Earth Europe i Friends of the Earth International tokom ovog izvještajnog perioda.

-U razdoblju od 1.9.2020. do 31.12.2020. na Zeleni telefon primljeno je 434 prijava građana. Najviše prijava primili smo u vezi otpada 102, a najmanje prijava iz kategorije zračenje 2.

-Grad Zagreb prvi put u 26 godina nije osigurao finansijsku podršku za rad Zelenog telefona, što smatramo osvetom zbog svih dosadašnjih aktivnosti ukazivanja na manipulacije u sustavu prostornog planiranja i zaštite okoliša u Zagrebu.

Na sjednici zagrebačke skupštine u mjesecu prosincu 2020. godine odbijen je Amandman na prijedlog proračuna za 2021. godinu koji se odnosio na vraćanje originalne razine financiranja ZT-a iz 2009. godine u iznosu od 330 tisuća kuna.

-Biciklopopravljaona (jedinstveni volonterski biciklistički servis u kojem svi zainteresirani građani uz pomoć dežurnih volontera mogu sami popraviti svoj bicikl) je unatoč vrlo složenoj epidemiološkoj situaciji radila u cijelom izvještajnom razdoblju, osim zadnja dva četvrtka u godini (na Badnjak i Staru godinu). Pri tome su primjenjivane vrlo rigorozne epidemiološke mjere: korisnici su bili dužni prethodno najaviti svoj dolazak telefonski kako bi se mogao kontrolirati broj ljudi prisutnih na terminu, a svi popravci obavljali su se isključivo na otvorenom (u dvorištu Zelene akcije) i pod maskama. Zbog svega toga, broj korisnika koje smo mogli obraditi po terminu bio je manji nego u doba prije pandemije. U 16 termina održanih od početka rujna do kraja prosinca 2020. godine obavljeno je ukupno 127 pojedinačnih popravaka bicikla.

U ovom razdoblju, nastavili smo i s aktivnošću doniranja bicikala. Bicikli koje su donirali građani popravljeni su u Biciklopopravljaoni i zatim proslijediveni onima koji si iz raznih razloga ne mogu sami priuštiti bicikl. U ovom četveromjesečnom razdoblju smo na taj način proslijedili ukupno 58 doniranih bicikala. Bicikli su donirani u suradnji s građanskom inicijativom Ljudi za ljude, udrugom Mali zmaj, humanitarnom udrugom Štiglec, humanitarnom udrugom Savršen krug i udrugom Are You Syrious.

U periodu od početka rujna do kraja prosinca 2020. godine 17 volontera Biciklopopravljaone odradilo je 470 volonterskih sati.

-Redovna aktivnost info centra - I u razdoblju od početka rujna do kraja prosinca 2020. godine Info centar Zelene akcije nastavio je sa svojom bazičnom aktivnošću pružanja informacija građanima o radu Zelene akcije i okolišnoj problematiki općenito. Informacije su pružane e-mailom i telefonski. U prosjeku je ostvareno 3-4 takvih kontakata dnevno.

-Projekt Life AskREACH je Life projekt u kojem sudjeluje 20 nevladinih udruga, državnih agencija i znanstveno-istraživačkih institucija iz 13 zemalja EU. Cilj je ovog projekta omogućiti potpuniju provedbu uredbe EU o kontroli kemikalija poznate pod nazivom REACH, posebice njenog članka 33 koji građanima jamči mogućnost dobivanja informacija o prisutnosti problematičnih kemikalija u različitim proizvodima svakodnevne upotrebe. Projekt predviđa razvoj aplikacije za mobilne telefone uz pomoć koje će građani, skeniranjem bar-kodova proizvoda, moći na vrlo jednostavan

način zatražiti informacije o prisutnosti problematičnih kemikalija u skladu s člankom 33 uredbe REACH. Provedbu projekta su u ovom izveštajnom razdoblju obilježile 3 glavne aktivnosti: a) tehnička tranzicija na novu verziju mobilne aplikacije, koja je uključivala i prijevod novih elemenata sučelja i popratnih tekstova; b) kampanja za potrošače koja se sastojala prvenstveno od kampanje na društvenim mrežama; c) rad na povezivanju aktera koji bi mogli biti zainteresirani ili su već pokazali interes za problematiku štetnih kemikalija u proizvodima.

Razvoj društvenih potencijala:

Popis znanja i vještina tima Zelene akcije pod nazivom edukacije Zelene akcije nalazi se na web stranici Zelene akcije, a cilj nam je i da, između ostalog služit kao baza za mentorstvo, ali i i za uspostavljanje partnerstva i umrežavanja s drugim organizacijama iz Hrvatske, regije i šire.

U ovom smo izveštajnom razdoblju sudjelovali u djelovanju raznih međunarodnih mreža kojih je Zelena akcija članica, kao što su Zero Waste Europe, Friends of the Earth Europe, IPEN, European Environmental Bureau te Break Free From Plastic, gdje sudjelujemo u radu raznih radnih grupa za gospodarenje otpadom. Sudjelovali smo i na godišnjem planiranju EEB radne grupe te na godišnjem planiranju Zero Waste Europe mreže.

Sudjelovali smo i u radu upravnog odbora regionalne mreže okolišnih organizacija SEENET. Održali smo 4 Skype sastanka do sada kako bi planirali AGM mreže u studenom koji će se održati u Kopačkom ritu. 20. veljače u sklopu projekta CCFD u kojem je Zelena akcija partner CCZS-u iz Banja Luke, organizirali smo javni poziv mreže SEE NET za financiranjem malih projekata za kampanje u SEE regiji. Za sada je 5 organizacija je dobilo sredstva za rad na kampanjama.

U ovom izveštajnom razdoblju uspješno smo proveli projekt za 2019. te počeli provođenje novog projekta Europske klimatske fondacije u 2020. te smo sada smo održali 3 sastanka Zagovaračke platforme za klimu i energiju na kojima smo planirali zagovaranje ambicioznije strategije i politike na polju energetike i klimatskih promjena.

07.04. Zelena akcija je organizirala online sastanak Zelenog foruma na temu eksploracije nafte i plina na kopnu te plana Vlade RH da izda koncesije na 3/4 ukupne površine RH. Na sastanku je sudjelovalo 10 organizacija te je dogovoren plan aktivnosti.

Član Zelene akcije, Luka Tomac je u 4-6. veljače sudjelovao na sastanku Upravnog odbora mreže FOEE u Briselu na kojem su se donosile odluke o strukturi ureda u Briselu te fokusu kampanja i aktivnosti za koje su zaduženi voditelji kampanja. Zaposlenica Zelene akcije sudjelovala je krajem veljače na sastanku klimatske i energetske radne grupe Friends of the Earth Europe u Beču. Na sastanku koji je trajao tri dana sudjelovalo je skoro 40 ljudi iz cijele Europe, a cilj je bio planirati zajedničke aktivnosti u narednom periodu.

Od veljače do travnja trajale su pripreme za godišnju skupštinu FoE Europe mreže koju smo u lipnju trebali ugostiti u Zlatnoj Gredi, ali će se ipak zbog COVID restrikcija održati online.

U ovom izveštajnom razdoblju sudjelovali smo i u radu mreže europskih okolišnih pravnika Justice & Environment, gdje smo u Upravnom odboru i sudjelovali smo u 4 sastanka ove godine te 2 vezana za godišnju skupštinu. Mreža je svoj godišnji sastanak trebala imati u Zagrebu krajem ožujka, no radi pandemije to je odgodeno za drugu polovicu godine, ako će okolnosti to dopuštati. Zelena akcije je organizirala cijeli sastanak, no budući da se nismo mogli susresti uživo dio odluka donesen je online, a jedna od njih je i izbor predstavnice Zelene akcije, Željke Leljak Gracin za predsjednicu mreže od 1. lipnja 2020. što smatramo velikim uspjehom.

U okviru naših aktivnosti oko HR Predsjedanja, naš predstavnik u EEB-u, u funkciji Podpredsjednika UOa EEBa, aktivno je sudjelovao u pripremama i provedbi sastanka EEB Bord-a u Zagrebu, održanog 2. i 3. ožujka u prostorima Zelene akcije. Na skupu je sudjelovalo blizu 30 članova Bord-a i osoblja iz središnjeg ureda, a 3. ožujka delegacija EEBa održala je sastanak u MZOE na temu okolišnog aspekta programa HR predsjedanja.

25.03.2020. predstavnik Zelene akcije, Hrvoje Radovanović sudjelovao je na Zoom sastanku GMO campaignera mreže Friends of the Earth Europe.

Četvero predstavnika Aktivističke grupe bilo je u organizacijskom timu Young friends of the Earth godišnje skupštine, koja se trebala održati od 1. - 7. travnja na Krku, no koja je odgođena zbog pandemije koronavirusa.

Članica Aktivističke grupe bila je od 26. do 28. veljače 2020. u Briselu na prvom sastanku partnera projekta "Intersectional Convergence of European Youth towards Green New Deal" koji Zelena akcija od siječnja provodi u partnerstvu s Young Friends of the Earth mrežom. Na sastanku su se planirale aktivnosti za dvije godine projekta.

Od 6. - 7. ožujka 2020. desetero predstavnika osam zemalja Young friends of the Earth mreže sastalo se u Zagrebu, u organizaciji Aktivističke grupe Zelene akcije, na završnom sastanku partnera na projektu "Youth and Communities for Environmental Justice 2018 - 2020", koji je završio u travnju 2020.

Što se tiče mreže hrvatskih zero waste gradova i općina koju koordiniramo, počeli smo pripremati brošuru o Prelogu kao primjeru dobre prakse, savjetovali smo gradove i općine o mogućnostima unaprijeđenja njihovih sustava, izvještavali mrežu Zero Waste Europe te smo povodom objave službenih rezultata o odvajanju u RH u 2019. izrazili zadovoljstvo odličnim rezultatima općinama i gradova kojima smo dali preporuke. Vezano za ponovnu uporabu, organizirali smo nekoliko sastanaka našeg volonterskog kolektiva 'Obnovi ponovi' te nekoliko sastanaka sa zadrugom Humana Nova Zagreb, čija smo članica.

Također, sudjelovali smo u brojnim online sastancima i aktivnostima koje je organizirao pokret Break Free From Plastic (BFFP), čija smo vrlo aktivna članica. U sklopu rada koordinacije pokreta održali smo brojne online sastanke i komentirali brojne strateške dokumente.

Nastavili smo pripremati aktivnosti (okrugli stol, edukativna kampanja) u okviru granta od Break Free From Plastic, koje su odgođene s 3. za 10. mjesec.

Održali smo nekoliko online sastanaka s partnerskim organizacijama koje se bave temom jednokratne plastike u RH (Terra Hub Croaita, WWF Adria, Greenpeace, Zlarin bez plastike, Sunce). Uz sve navedeno, sudjelovali smo u djelovanju raznih međunarodnih mreža kojih je Zelena akcija članica, kao što su Zero Waste Europe, Break Free From Plastic, Friends of the Earth Europe, IPEN, te European Environmental Bureau, u kojima sudjelujemo u radu raznih radnih grupa za gospodarenje otpadom.

U kolovozu je, od 21. do 26., tri zaposlenika Zelene akcije i dvije aktivistkinje sudjelovali su u radu 10 Zelene akademije koju je na otoku Visu organizirao Institut za političku ekologiju. Zelena akademija je edukacija o glavnim ekološkim izazovima današnjice i različitim odgovorima i modelima nošenja sa višestrukom okolišnom krizom.

Zaposlenica Zelene akcije sudjelovala je na dvodnevnom online sastanku Skupštine mreže Friends of the Earth Europe, držala webinar o medijima u sklopu serije webinara "Klimatski aktivizam za početnike" koje je organizirala Zelena akcija. Također je sudjelovala u online panelu "Green post-corona talks" koji je organizirala Zelena europska fondacija na temu klimatskih promjena te je držala webinar o antirasizmu i okolišnom aktivizmu za mrežu Friends of the Earth Europe.

Komunikacija Zelene akcije na svim njenim platformama (društvene mreže, web stranica, mailing liste, mediji) održavala se redovito bez obzira na pandemiju, uz koordinaciju voditeljice komunikacija te podršku svim programima i kampanjama.

Voditeljica komunikacija u Zelenoj akciji je kao podrška u vođenju komunikacija za europsku mrežu Justice&Environment sudjelovala na nekoliko skype sastanka mreže te je aktivno davala podršku radnim grupama mreže te vodila vanjsku komunikaciju.

Također smo nastavili sudjelovati u radu koordinacijske grupe Inicijative „Dobrodošli“ kao i Aktivističke grupe te je održana jedna akcija i konferencija za medije krajem svibnja.

Tri aktivistkinje Zelene akcije sudjelovale su 20.8., 27.8 i 3.9. na Balkan regional forumu, međunarodnoj regionalnoj online platformi za mlade okolišne aktiviste, čiji je cilj bio sakupljanje vizija mladih i izrada komentara na Zeleni europski plan, iz perspektive mladih s Balkana.

Potpredsjednik Zelene akcije, Luka Tomac je 26. svibnja te 6. lipnja sudjelovao na online sastancima Upravnog odbora mreže FOEE na kojem su se donosile odluke o strukturi ureda u Briselu te fokusu kampanja i aktivnosti za koje su zaduženi voditelji kampanja.

Sudjelovanje na online skupštini mreže FoE Europe AGM - iako smo trebali ugostiti godišnju skupštinu mreže FoEE u Zlatnom gredi u RH zbog mjera uzrokovanih COVID-om smo od sastanka uživo morali odustati. Skupština je održana online 3.-5. lipnja te je na njoj sudjelovalo 5 predstavnika ZA.

Sudjelovali smo u radu upravnog odbora SEENET regionalne mreže okolišnih organizacija. Održali smo 3 Skype sastanka do sada kako bi planirali AGM mreže u studenom koji će se održati u Kopačkom ritu i online ako bude potrebno.

U ovom izvještajnom razdoblju, točnije od lipnja 2020. predstavnica ZA, Željka Leljak Gracin postala je predsjednica mreže Justice and Environment, te je u proteklom razdoblju imala mnošto sastanaka s koordinacijskim timom te mreže te sudjelovala na sastancima upravnog odbora.

-Komunikacija Zelene akcije na svim njenim platformama (društvene mreže, web stranica, mailing liste, mediji) održavala se redovito bez obzira na pandemiju, uz koordinaciju voditeljice komunikacija te podršku svim programima i kampanjama.

-Voditeljica komunikacija u Zelenoj akciji je kao podrška u vođenju komunikacija za europsku mrežu Justice&Environment sudjelovala na 2-3 skype sastanka mreže, aktivno davala podršku radnim grupama mreže u vanjskoj komunikaciji, prepremila i objavila e-bilten te sudjelovala na dvodnevnoj godišnjoj skupštini na kojoj je vodila komunikacijsku radionicu.

-Također smo nastavili sudjelovati u radu koordinacijske grupe Inicijative „Dobrodošli“ kao i Aktivističke grupe te je 21.11. 2020. održana akcija kojom je obilježena treća godišnjica smrti afganistanske djevojčice Madine Hussiny.

-Potpredsjednik Zelene akcije, Luka Tomac je 14.12. te 31.9. sudjelovao na online sastancima Upravnog odbora mreže FOEE na kojem su se donosile odluke o strukturi ureda u Briselu te fokusu kampanja i aktivnosti za koje su zaduženi voditelji kampanja.

-Sudjelovali smo u radu upravnog odbora SEENET regionalne mreže okolišnih organizacija. Održali smo 4 Skype sastanka do sada kako bi planirali AGM mreže koji će se trebao održati u Kopačkom ritu ali je održan online.

-AGM mreže Justice and Environment održan je 25. i 26. 11. 2020. godine u online formatu. ZA imala je ulogu „domaćina“ godišnje skupštine mreže budući da se ista trebala održati uživo u ožujku 2020., o čemu smo već izvještavali. Na AGM-u je sudjelovala Željka Leljak Gracin koja je od lipnja predsjednica te mreže, te Maruška Mileta koja je osoba za komunikacije mreže.

-16.12. 2020. održana je godišnja skupština Zelenog foruma te su na njoj sudjelovala 3 predstavnika Zelene akcije.

-Dora Sivka, koordinatorica Aktivističke grupe, sudjelovala je na godišnjoj skupštini mreže Bankwatch od 19. - 20.11.2020. te je tom prilikom izabrana u upravni odbor na mandat od 2 godine.

<https://bankwatch.org/about/who-we-are#staff>

-Što se tiče sudjelovanja u radu Savjeta za civilno društvo, Željka Leljak Gracin je sudjelovala na sjednicama održanim u online formatu 23.10. i 16. 12. 2020. godine. Prilikom pripreme sjednica, kao i nakon održanih sjednica, gđa. Leljak Gracin obavještavala je Zeleni forum oko tema Savjeta, te se s njima dogovarala oko stavova.

-9. i 10. 11.2020. održana je godišnja skupština – AGM mreže EEB te su na njoj sudjelovali Toni Vidan koji je potpredsjednik Upravnog odbora mreže i Željka Leljak Gracin kao predstavnica Justice and Environment. Također, gđa. Leljak Gracin sudjelovala je i na konferenciji EEB-a koja je organizirana 9.10.2020. godine

-Također, sudjelovali smo u brojnim online sastancima i aktivnostima koje je organizirao pokret Break Free From Plastic (BFFP), čija smo vrlo aktivna članica. U sklopu rada koordinacije pokreta održali smo brojne online sastanke i komentirali brojne strateške dokumente. Održali smo nekoliko online sastanaka s partnerskim organizacijama koje se bave temom jednokratne plastike u RH (Terra Hub Croatia, WWF Adria, Greenpeace, Zlarin bez plastike, Sunce

-Što se tiče ponovne uporabe, organizirali smo nekoliko sastanaka našeg volonterskog kolektiva 'Obnovi ponovi' te nekoliko sastanaka sa zadrugom Humana Nova Zagreb, čija smo članica. Prijavili smo aktivnosti u europskoj kampanji Zero Waste Europe mreže pod nazivom 'We choose reuse' te nam je odobreno financiranje nekoliko aktivnosti za 2021.godinu.

-sudjelovali smo u djelovanju raznih međunarodnih mreža kojih je Zelena akcija članica, kao što su Zero Waste Europe, Break Free From Plastic, Friends of the Earth Europe, IPEN, te European Environmental Bureau, u kojima sudjelujemo u radu raznih radnih grupa za gospodarenje otpadom, kao i u koordinacijskim tijelima.

-14.9.2020. održan je Zoom sastanak s kolegama iz Švicarske (Pro Natura) i BiH (Centar za životnu sredinu) na kojem su raspravljene ideje za nastavak suradnje na ovoj temi i budući regionalni projekt.

-CROCHET je projekt u okviru Hrvatsko-Švicarskog partnerstva, u kojem je Zelena akcija jedan od partnera, a Institut za političku ekologiju je nositelj. U listopadu je održana završna konferencija projekta, koja je zbog epidemioloških uvjeta održana online. Na konferenciji smo predstavili priručnik o upravljanju komunalnim uslugama „Usluge i gospodari“ kojeg smo izradili u okviru ovog projekta. U prilogu dostavljamo snimku zaslona s ove online konferencije.

Sadržaj priručnika i glavne zaključke predstavili smo na sastancima s predstavnicima (uglavnom direktorima ili direktoricama) 5 komunalnih tvrtki (Koprivničke vode – Koprivnica, UNIKOM – Osijek, Eko Moslavina – Kutina, Krakom – Krapina i Komunalno poduzeće – Križevci) koje pružaju uslugu gospodarenja otpadom ili vodne usluge za ukupno gotovo 300.000 građana. Od navedenih 5 sastanaka, 1 je bio fizički, u živo, 1 preko telefona, a 3 online. Proces organizacije sastanaka bio je znatno otežan zbog epidemije koronavirusa. Kontaktirali smo čak 16 komunalnih tvrtki koje pružaju usluge gospodarenja otpadom i/ili vodne usluge na području Samobora, Križevaca, Osijeka, Rijeke, Pule, Splita, Kaštela, Dubrovnika, Koprivnice, Karlovca, Kutine i Krapine. Dokaze o provedenim sastancima dostavljamo u prilogu.

-U studenom je počela provedba projekta METAR do bolje klime (Mreža za edukaciju, tranziciju, adaptaciju i razvoj) – tematske mreže koju predvodi udruga DOOR, a Zelena akcija je jedan od partnera. Do kraja godine izvršene su uvodne i pripremne aktivnosti, a u narednom periodu uslijedit će intenzivnija provedba.

Održivost organizacije

Što se tiče unapređenja organizacijskog razvoja Zelene akcije u ovom smo izvještajnom razdoblju radili na:

-dalnjem unapređenju sustava upravljanja profesionalnim timom na način održavanja redovitih uredskih sastanaka (ukupno 4); redovitim sastancima Upravnog odbora Zelene akcije (ukupno 11), te vođenjem evidencije radnog vremena.

- za sve aktivnosti izradili smo online tablicu, a kako bismo lakše pratili provedbu i dogovorili timove za provedbu

-nastavili smo unaprjeđivati rad Komunikacijskog tima ZA u smjeru veće vidljivosti rada Zelene akcije kao Centra znanja te u tom smislu održali 2 sastanka Komunikacijskog tima, a prema potrebi imali sastanke u manjim timovima (primjerice, održano je 5 sastanka radi dogovora komunikacijskih aktivnosti oko obilježavanja 30 godina ZA i 4 sastanka radi kampanje Zraka sunca, svjetlo nade)

- u proteklom razdoblju započeli smo s pripremama E-festivala koji je započeo u online formatu na Dan planeta Zemlje 22.4. 2020.

- Izradili smo komunikacijskih smjernica i preporuka za komunikaciju u doba pandemije

- radi potrebe prelaska rada i aktivnosti ZA u online formatu, nabavili smo Zoom program

- osnovali smo tim koji istražuje daljnje mogućnosti unapređenja interne i vanjske komunikacije što se pokazalo vrlo bitnih u ovim izvanrednim okolnostima
- u studenom 2020. godine kao nastavak strateškog planiranja održali smo operativno planiranje Zelene akcije za period 2021. Godinu te je isti bio predstavljen članstvu na skupštini Zelene akcije održanoj 23.12. 2020. godine.

-U zadnjem kvartalu 2020. godine, u sklopu specifičnog cilja iz strateškog plana Zelene akcije pod nazivom Osigurati održivost organizacije kroz jačanje ljudskih kapaciteta i povećanje finansijske stabilnosti radili smo na:

- daljinjem unapređenju sustava upravljanja profesionalnim timom održavanjem redovitih uredskih sastanaka (ukupno 5 u ovom razdoblju) kao i putem sastanaka Upravnog odbora (ukupno 7) te je nastavljena uredna evidencija radnog vremena zaposlenika iako je velik dio tima zbog pandemije i potresa radio van ureda.
- nastavili smo dorađivati popis znanja i vještina tima Zelene akcije što će poslužiti i kao baza za mentorstvo te smo u lipnju nastavili dopunjivati popis edukativnih programa Zelene akcije https://zelena-akcija.hr/hr/programi/edukacije_zelene_akcije-vise
- radili smo na daljem unapređenju rada Komunikacijskog tima ZA u smjeru veće vidljivosti rada Zelene akcije kao Centra znanja, te u tom smislu održavali svakodnevnu komunikaciju putem FB grupe Komunikacijskog tima

Zbog činjenice da je dio zaposlenika još uvijek radio od doma, sve aktivnosti smo nastavili pratiti i voditi u online tablici, a kako bismo lakše pratili provedbu i dogovorili timove za provedbu i evaluaciju.

Kako smo u prethodnom izvještaju, radi potrebe prelaska rada i aktivnosti ZA u online formatu, nabavili Zoom program. U razdoblju od 01.09. do 31.12. 2020. Svi spomenuti sastanci odvijali su se djelomično uživo, a djelomično online jer je nakon ljeta dio tima radio iz ureda.

-također smo zbog unapređenja interne i vanjske komunikacije uspostavili intranet , a provedena je edukacija tima o korištenju intraneta te se on konstantno nadograđuje sadržajem i novim alatima za lakši rad.

Radu naše organizacije kao Centra znanja doprinose svi zaposlenici Zelene akcije, te stoga ovdje navodimo sva radna mjesta i zaposlenike naše organizacije:

1. Marko Košak (mr. geografije) – Voditelj Programa gospodarenja otpadom/Asistent na Programu zaštite prirodnih resursa, vodi kampanju za održivo gospodarenje otpada, sudjeluje u provedbi projekata za zaštitu prirode, sudjeluje u projektnom fundraisingu
2. Hrvoje Radovanović (dipl. ing. biologije) – Asistent na Programu zaštite prirodnih resursa, sudjeluje u provedbi projekata za zaštitu prirode, sudjeluje u radu Vijeća za GMOe, bavi se međunarodnim trgovinskim sporazumima
3. Aleksandra Schindler Ljutak (prof. filozofije i relig.kulture) – Voditeljica projekta i ureda, vodi projekt „Škola održivosti“, zadužena je za dio finansijskog poslovanja i izvještavanja te koordinira rad ureda.
4. Marica Matuka (gimnazija) – Asistentica na projektu
5. Luka Tomac (med.tehničar) – Voditelj Programa klimatskih promjena, vodi kampanje protiv fosilnih goriva i klimatskih promjena te za prilagodbu postojećim klimatskim promjenama, predstavnik je Zelene akcije u mreži Friends of the Earth Europe, sudjeluje u projektnom fundraisingu
6. Enes Čerimagić (dipl.pravnik) – Voditelj projekta, komentira različite vrste zakonskih propisa, daje pravnu podršku udrugama u regiji koje se bave ugljenom, vodi kampanju protiv izgradnje apartmanskog naselja i golf rezorta na Srđu, sudjeluje u projektnom fundraisingu
7. Eugen Vuković (prof. filozofije i sociologije) – Koordinator Info-centra, koordinira volontere Biciklopopravljaone, sudjeluje u provedbi projekata, sudjeluje u projektnom fundraisingu
8. Željka Leljak Gracin (dip.pravnica) – Voditeljica Programa prava okoliša, predsjednica je Zelene akcije, predstavlja Zelenu akciju u javnosti i u medijima, zadužena je za donošenje političkih i

- razvojnih odluka, sudjeluje u provedbi projekata, predstavlja Zeleni forum u Savjetu za razvoj civilnog društva, komentira različite vrste zakonskih propisa, sudjeluje u projektnom fundraisingu
9. Bernard Ivčić (dipl. ing. prometa) – Voditelj Transportnog programa, koordinira projekt Crochet, sudjeluje u provedbi kampanja, sudjeluje u projektnom fundraisingu
10. Toni Vidan (gimnazija) – Voditelj programa energetike, javno zagovaranje tranzicije prema obnovljivim izvorima energije, predstavlja Zeleni forum u Europskom gospodarsko-socijalnom odboru
(do 10.12.2020)
11. Jasna Šumanovac (gimnazija) – Asistentica Zelenog telefona, rješava prijave građana vezane za devastaciju okoliša, sudjeluje u radu Mreže Zelenih telefona, sudjeluje u komentiranju prostorno-planskih dokumenata
12. Daniela Jovanova Ivanković (prof. razredne nastave) – Izvršna direktorica, odgovorna je za finansijsko poslovanje i organizacijski razvoj Zelene akcije, sudjeluje u finansijskom dijelu projektnog fundraisinga
13. Gordana Klarić (str. radnik za izradu odjeće) – Voditeljica Zelenog telefona, zadužena je za razvoj i osiguranje financiranja Zelenog telefona, rješava prijave građana vezane uz devastaciju okoliša, sudjeluje u radu Mreže zelenih telefona
14. Marija Mileta (bacc. novinarstva) – asistentica na Programu klimatskih promjena , koordinira Komunikacijski tim ZA
15. Faton Berzati – stručni suradnik na raznim projektima, logistička podrška kampanjama I uličnim akcijama
16. Dora Sivka (mag. komparativne književnosti i španjolskog jezika i književnosti) - koordinatorica Aktivističke sekcije ZA koja je uključena i u razne projektne aktivnosti ZA
17. Ana-Marija Mileusnić (ing. poljoprivrede) – asistentica na Programu gospodarenja otpadom, uključena u razne projektne aktivnosti ZA